

UNDERMÅLERNE er produceret med støtte fra
TEATERRÅDET og fra Vinhandler N. O. Andersens Legat.

En stor tak for gæstfrihed og hjælpsomhed til Vor
Frelsers Kirke.

MUSIKTEATRET UNDERGRUNDEN

v/ Kaja og Niels Pihl
Åkandevej 20, DK-3500 Værløse
hjemmeside: www.undergrunden.cc
e-mail: undergrunden@undergrunden.cc
tlf. 4447 4944 / 4057 04 87
fax 4447 4988

mirakel (latin); under, undergerning, underværk; uforklarlig begivenhed, tildragelse, som tilskrives overnaturlig, som regel guddommelig indgriben; vidunder. – Betegnelserne mirakel og under er næsten altid positivt ladede; de forbeholdes de gunstige magters indgriben, mens tilsvarende ubegribelige, men uvelkomne hændelser kaldes hekseri eller trolddom eller Satans blænddværk. I kristen teologi er miraklet Guds umiddelbare indgriben; den katolske kirke lærer, at undere finder sted ganske hyppigt den dag i dag, oftest gennem helgenernes forbøn. I protestantismen regner man gennemgående med, at miraklernes tid var forbi, da oldkirken havde slægt rod; Jesu og apostlenes undergerninger betragtes imidlertid som beviser og bekræftelser – (...) Forskellen på mirakel og magi beror på, at magikeren tror på en lovmæssighed. Hvis Skt. Lucia virkede, hver gang en øjenlidende påkaldte hende, ville hun ikke gøre mirakler, men være en naturlov. – Undere er af meget forskellig karakter; nogle af de mest usædvanlige tegnede Jesus sig for med brylluppet i Kana og massebespisningerne. De fleste falder dog indenfor visse hovedgrupper, f.eks. vejrmiraklerne, og langt den største gruppe er helbredelserne (...)

(kilde: *Lademanns Leksikon (1972-1981).*)

LET FLOSSSET
HVIDT KNIPPLINGS-
KRAVAT &
MANCHET

LANG SORT
FRAKKE -
MED DISKRETE
BLANKSLØDE
STEDER:
ORNATET ER
GODT BRUGT

SORTE BUKSER
& SKO MED
LAV, ELEGANT
HÆL

HVID
BLUSE

Hvid
TALJE

PRESTEN

'Undermølkerne'
2001

1.G

Tove Hyldgaard

Uddannet fra Det Kgl. Teaters Operaskole. Videre studier i München, Salzburg og Stockholm. Debut 1965 på Det Kgl. Teater, hvor hun i mere end 25 år har sunget en lang række hovedpartier i det lyriske sopranfag. Har gæstesunget i bl.a. Tyskland, England, Bangkok, Sydafrika, USA, og på

mange danske scener. Desuden radio- og TV-optræden og adskilligegrammofonindspilninger.

Legater og udmærkelser, bl.a.: Musikanmelderringens Kunstnerpris (1974); Elisabeth Dons' Mindelegat (1978); Æreskunstner i Frimurerordenen "Broderbåndet af 17. April 1917", og Odd-Fellow Ordenens Hæderslegat (1988); Edith Brodersens Ærespris og Vilhelm Herolds Mindelegat (1990); Laurent Bogtmans Hæderslegat (1993); Torben Anton Svendsens Mindefond (1995).

(foto: Kirsten Krarup)

GENLYD

Teatret begyndte som gudstjeneste. På bålpladsen, når stammens ældste gav deres erfaringer videre til fællesskabet, når fortælleren tryllebandt sine tilhørere, eller de unge jægere dansede bjørnens dans og ånderne kom til stede. Eller på den stampede grund under den hellige klippe, når byens borgere mødte til den årlige frugtbarhedsfest og fejrede forårets genkomst, takkede de venligtsindede guder.

Siden gik det løs på markedspladsen foran kirkerne, der var hellige tre konger og den onde Herodes, eller sågar Satan selv og porten ind til Paradiset lige overfor, det gav noget at tænke på. Det hændte, at Kirkens folk fik løjerne i den gale hals, karnevallet blev forbudt, folkemængdens grove henrykkelse kaldte den indre censor frem hos de fromme - og den indre censor er modstykket til andre menneskers indre svinehund. De er svære at blive fri for.

I Danmarks hvide kirkerum er vi endt med at skille skuespillet fra. Ingen dans, ingen pauker og piber, Gud og Satan og miraklerne er altsammen noget, der skete for længe siden og langt herfra, på sikker afstand. Nu taler de til os gennem Ordet.

Og vort teater er ikke længere gudstjeneste. Vi er blevet ordensmennesker: Hver ting til sin tid, og en plads til hver ting! Det lærte vi i skolen, og det understregede vor mor for os. Fortid og nutid, kirke og teater, ord og musik. Ikke blande!

Men det er så det, vi har gjort.

Gøglerne ind i kirkerummet, teatergængere på de hårde bænke, musik og sang og tegn og underlige gerninger. Vi har lavet en Kirkeopera.

Undermålerne, har vi kaldt den. Vi er Skaberværkets undermålere, fire sangere og et kor, fire musikere, en ordmager og en lydmmand - og Musikteatret Undergrunden, som satte det hele i gang, da de bad John Frandsen og mig prøve kræfter med denne opgave.

Vi skal til det igen.

Vi sætter lyden i gang: Det er Her og Nu.
Men det er også: Genlyd.

Ivar Gjørup

Ivar Gjørup

cand.mag. i græsk og latin, tegneserietegner, forfatter. Født 1945. Har skrevet to skuespil, opført af Børneteatret Filuren, Musikhuset Århus. Udgav bogen Den sjette sans i sommeren 2000. Er på vej med sit 13. album af tegneserien Egoland, som bringes hver dag på kultursiderne i Politiken

(under kunstnernavnet Olfax). Medvirkende i Danmarks Radios program 'Om os selv og det vi tror på', og ved radioens lyttermøder på Nyborg Strand. Foredrag og undervisning gennem årene på højskoler, gymnasier, universiteter og rejser. Bor i Århus, gift og far til tre voksne børn.

(foto: Ole Tage Hartmann)

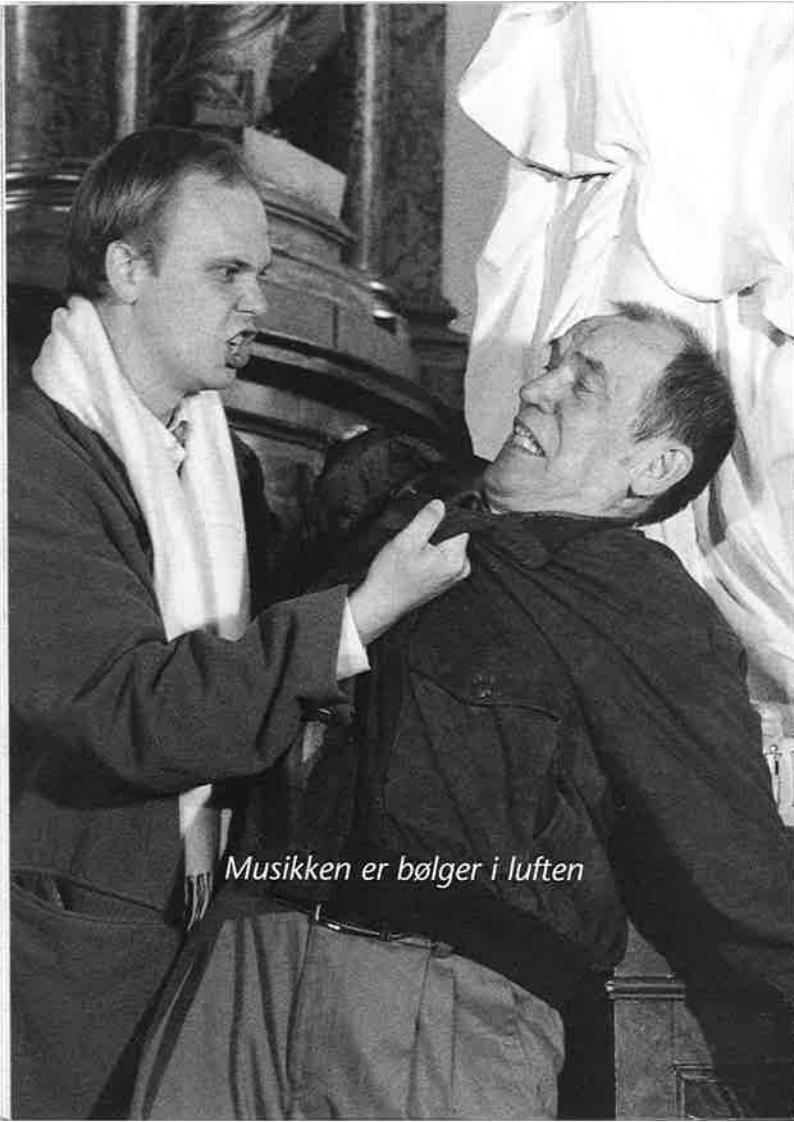

Kaja Pihl

Sanguddannet fra Det Jyske Musikkonservatorium i Århus. Videre studier hos prof. Josef Metternich, Köln. Debut på Den Jyske Opera 1978 ("Jomfruburen"). 1977 medstifter af UNDERGRUNDEN, hvor hun har udført en lang række hovedpartier såvel i klassikerbearbejdelser (Wagner, Puccini, Monteverdi) som i operette og nutidigt repertoire (Blind Mary i Maxwell Davies' "Martyrdom of St. Magnus", hustruen i Karl Aage Rasmussens "Jefta", Carolyn i Jacob Draminsky Højmarks "64928", Frk. Hall i John Frandsens "Amalie" m.m.). Stod fra 1989 bag opbygningen af UNDERGRUNDENS virksomhed med opsgende dukkeopera for børn – en aktivitet der i dag har en omsætning på ca. 200 forestillinger pr. sæson. Desuden operette- og musicalroller på bl.a. Folketeatret, Det Ny Teater, Det Danske Teater.

(foto: Ole Tage Hartmann)

Musikken er bølger i luften

HANDLINGEN

Vi kan desværre ikke forklare i detaljer, hvad der skal ske i aften.

Vi har selvfølgelig holdt prøver og forberedt os bedst muligt. Men prøver er en ting, virkeligheden en anden.

Vores prøver har haft til hensigt at forberede os bedst muligt på den situation, at et mirakel skulle finde sted her i kirken.

Vi har ikke forberedt os på store mirakler. De forekommer yderst sjældent på disse breddegrader. Men vi har ment, at det var relevant at udarbejde en handlingsplan vedrørende mindre mirakler, af den type som med rimelig statistisk sandsynlighed kan forventes at finde sted i en almindelig dansk kirke.

Det skal ikke skjules, at der har været meningsforskelle i arbejdsgruppen. Et mindretal har fremført, at vi hellere skulle beskæftige os med den enkeltes oplevelse af miraklet, og undersøge hvorfor det fremkalder så stærke og så modsatte reaktioner hos forskellige mennesker.

Men flertallets holdning har været, at man først og fremmest bør forstå miraklet videnskabeligt. Hovedformålet med vores arbejde har været at sikre, at mirakler ikke fremover kommer bag på os.

på arbejdsgruppens vegne

Niels Pihl

UNDERMÅLERNE

opsøgende kirkeopera

}

tekst: **Ivar Gjørup**

personer:

kirkens præst (sopran): **TOVE HYLDGAARD**

organisten, hendes søn (tenor):
juni 2001: **BO KRISTIAN JENSEN**
derefter: **JAN FLEMMING JENSEN**

menighedsrådets formand (bas): **NIELS PIHL**

Miranda la Santa, mirakelekspert (mezzo): **KAJA PIHL**

KORET, som repræsenterer de elektroniske
og trykte medier

musik: **John Frandsen**

orkestret:

BODIL RØRBECH violin
KASPER PIHL altsaxofon
FRODE ANDERSEN accordeon
ROBERT SONNE kontrabas

instruktion: **NIELS PIHL**
kostumedesign (soli); **IVAR GJØRUP**
repetition & musikalsk indstudering:
CAROL CONRAD BRYDENFELT
teknisk producer: **PETER BARSLEV**
solisternes kostumer: **URSULA MADSEN**
produktionsassistent: **LISE NØRGAARD**

Ved uropførelsen udføres korpartiet af **KØBENHAVNS BACHKOR** (indstudering: **HENRIK SCHRØDER**),
og forestillingen dirigeres af **HENRIK VAGN CHRISTENSEN**

varighed: ca. 1 time

Bo Kristian Jensen

Musiksproglig student fra Skt. Annæ Gymnasium 1995. Har optrådt på Det Kgl. Teater (i Niels Rosing-Schouws "Dommen" og Wagners "Mestersangere"), på Det Ny Teater (i "La Cage aux Folles", "Den Glade Enke", "My Fair Lady" og "En mand fra La Mancha"), og i UNDERGRUNDEN som Orest i Margareta Hallins "Elektra".

(foto: Ole Tage Hartmann)

ORGANISTEN

Jan Flemming Jensen

Uddannet i København, Zürich og Salzburg hos John Gutt-mann, Ernst Häfliger og Richard Miller. Har tidligere været ansat i Radiokoret, vokalensemplet Ars Nova, Det Kongelige Teater, Den Anden Opera og Hotel Pro Formas "Operation Orfeo". De seneste år har han været på Malmö Musikteater, hvor han bl.a. har sunget Filch i "Tiggerens Opera", Beppo i "Bajadser" og Pong i "Turandot". Ansat på Musikteatret Undergrunden i sæson 2001/02.

(foto: søren tidmand)

John Frandsen

Født 1956 i Aalborg.
Diplomeksamen i komposition fra Det jyske Musikkonservatorium 1985, med Hans Abrahamsen og Karl Aage Rasmussen som lærere.

1991-1994 dirigentstudier ved Det Kgl. Danske Musikkonservatorium.

Har undervist ved Musikvidenskabeligt Institut på Aarhus Universitet 1978-1983,
Det Jyske Musikkonservatorium 1980-1996.
Det Fynske Musikkonservatorium 1997-1999.
Organist ved Helligåndskirken Århus 1984-1993,
ved Farum Kirke 1993-1996, og fra 1996 ved
Stavnsholtkirken, Farum.
Formand for Dansk Komponistforening,
medlem af bestyrelserne for Den Anden Opera og
Musikinformationscenteret (MIC).
Medlem af KODA's råd.
Modtog Schierbeck-prisen 1993 og
Hakon Børresen-prisen 1998.

John Frandsen har skrevet en del vokalmusik, solo- såvel som korværker. Vigtigst er Blake-cyklus'erne Songs of Innocence (1984) og Songs of Experience

(1991) for sang og guitar, Stabat Mater (1986) for tenor og orgel, Seven Silly Songs (1987) for mezzo og guitar, Winternächte (1989) for mezzo og bratsch, og Magnificat (1990) for dobbeltkor. En stor del værker er kirkelige, heriblandt en Messe til det nye Årtusinde (1999), som uropførtes i Århus Domkirke nytårsnat 1999/2000.

Også i instrumentalværkerne spiller det sangbare, melodiske element en fremtrædende rolle, f.eks. String Song (1980) for strygekvartet, blæserkvintetten Avers/Revers (1985) og Nature morte (1986) for guitar solo.

I værkerne fra senere år er den melodiske gestik blevet af mere stiliseret karakter - ikke mindst i symfonien Dæmonernes Dans (1988) og i strygekvartet nr. 2 Danse macabre (1991).

Som operakomponist har John Frandsen gjort sig markant gældende. I maj 1995 uropførte Musikteatret Undergrunden hans opera **Amalie** baseret på Amalie Skrams forfatterskab. For tiden arbejder han på en operatriologi til Århus Sommeropera baseret på Svend Åge Madsens roman **Tugt og Utugt i Mellemtíden**, anden del af denne triologi havde premiere i sommeren 2000. Og til foråret 2003 uropfører Det Kgl. Teater en ny helaftensopera af ham og librettisten Sanne Bjerg. Også det "abstrakte" instrumentalteater har haft hans interesse, hvilket bl.a. kommer til udtryk i blæserkvintet nr. 2 De/cadences (1987) og i Askefuglen (1992) for kor og bånd.

Henrik Vagn Christensen

er født i 1963 og uddannet på konservatorierne i Aalborg, Aarhus og København i dirigentklassen hos dirigenterne Jorma Panula, Frans Rasmussen og Támas Véto. Studiet afsluttedes med Diplomeksamen i 1993, og efter yderligere et år i solistklassen med en officiel debutkoncert i maj 1994 med Tivolis Symfoniorkester. Videre studier i London og Stockholm. Henrik Vagn Christensen er den første dansk uddannede dirigent i 20 år.

Han dirigerer regelmæssigt alle de danske orkestre samt orkestrene i Helsingborg og Malmö. I Norge har Henrik Vagn Christensen bl.a. dirigeret Trondheim Symfoniorkester med stor succes.

På Det Kgl. Teater har han siden 1996 dirigeret en række balletter, også på turné til Japan, et samarbejde som i sæson 2001/02 også vil indbefatte en turné til Madrid.

I 2001/02 skal Henrik Vagn Christensen stå for indstudeingen af en ny musical på Malmö Musikteater "Kaspar Hauser".

På Den Jyske Opera har han dirigeret "Smilets Land" og "My Fair Lady", og skal i 2002 lede opsætningen af Carl Nielsens "Maskarade".

På Den Anden Opera: "Houdini Den Store", "Den Sidste Virtuos" og uropførelsen af Anders Brødsgaards "Rejse".

Han har turneret med Storstrøms Kammerensemble i Argentina, og dirigeret på Statsoperaen i Pretoria.

SKIND-
JAKKE

BUCSER
IKKE FREDL
IKKE DENIM
(LENEUSSER)

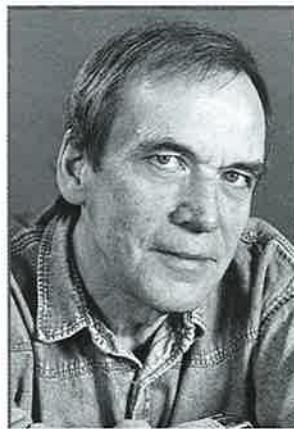
SKO MED
GUMMISÅL

MENIGHEDSRÅDS
FORMANDEN

Undermølerne'

2001 1.G.

Niels Pihl

f. 1943. Sanguddannet fra Det Jyske Musikkonservatorium i Århus. Medlem af Den Jyske Operas Kor fra 1961. Officiel debut som Billy Fedthas i "Mahagonny" på Den Jyske Opera 1973. Har optrådt på bl.a. DJO, Det Kgl. Teater, Holland House, Kamikaze-teatret, Århus Sommeropera, TV - og

UNDERGRUNDEN, som han er kunstnerisk leder og medstifter af.

Har kreeret hovedpartier i operaer af bl.a. Per Nørgaard, Ib Nørholm, Karl Aage Rasmussen. Selvlært som instruktør; opgaver på bl.a. DJO, Århus Sommeropera og UNDERGRUNDEN. Har fungeret som dramalærer på Operaakademiet og de fleste danske musikkonservatorier. Som forfatter: Talrige oversættelser og operatekster.

(foto: Ole Tage Hartmann)

*Vi skal ikke tro på miraklet.
Vi skal tro på Fortællingen!*

MUSIKERBIOGRAFIER:

Bodil Rørbech

er født i 1967 og havde sin debut som solist med orkester i Alban Berg's violinkoncert i Tivoli i 1990. Året efter debuterede hun fra Det Kgl. Danske Musikkonservatoriums solistklasse som elev af prof. Peder Elbæk. Hun har også studeret i Tyskland hos Leon Spierer og i U.S.A. hos Joseph Silverstein. Bodil Rørbech spiller

koncerter som solist i Danmark og udlandet, og hun har løbende uropførelser på programmet. Hun medvirker desuden som solist i ny dansk musik på cd'er udgivet på bl.a. Kontrapunkt, dacapo og Classico, og hun har modtaget Jacob Gade prisen i 1998, Musikanmeldringens Kunstnerpris i 1992, P2-Musik's Boleropris i 1997, Schierbeck-prisen i 1997 og Dansk Komponist Forenings Musikerpris i 2000.

Frode Andersen

Er født i 1970 i Bergen, Norge. Uddannet ved Det kongelige danske musikkonservatorium af prof. Mogens Ellegaard, Geir Draugsvoll og James Crabb; solistdebut 1997. Frode Andersen har i de sidste år været aktiv som solist og kammermusiker over hele Norden, samt Holland, Tyskland og Øst-

rig, og ofte med uropførelser af unge, skandinaviske komponister på programmet. Frode Andersens særlige interesse for ny musik har ført til et nært samarbejde med en række fremtrædende, nulevende komponister som f.eks. Magnus Lindberg, Ib Nørholm, Ivar Frounberg og Sofia Gubaidulina, men han har også gjort sig bemærket i andre musikalske sammenhænge, bl.a. som fremfører af argentinske tangos. Han har indspillet værker af Nørholm, Jørgensen og Fundal for Kontrapunkt og dacapo.

I efteråret 2000 kunne Frode høres som solist med Esbjerg-ensemplet i uropførelsen af Peter Bruuns "Spejlbølger" for solo accordeon og ensemble.

Kasper Pihl

Diplomeksamen fra Det Jyske Musikkonservatorium 1998 (hovedfaget klassisk saxofon) med Merete Hoffmann og Per Egholm som lærere. Videre studier hos Kyle Horch, Carina Raschèr, Christer Johnsson, Arno Bornkamp, Jean-Yves Fourneau, Nabuyo Sugawa. Medlem af Den Jyske Saxofonkvartet. Har som

orkestermusiker spillet med Århus, Aalborg og Sønderjyllands Symfoniorkester, Randers Byorkester og Århus Sinfonietta. Fra 1996 lærer ved Kolding Musikskole. Har komponeret tre børneoperaer til Museateatret Undergrunden: "Bord Dæk Dig" (1991), "Rasmus Klump Operaen" (1995) og "Egede" (2001). Forretningsfører for AUT (Aarhus Unge Tonekunstre) 1996/97 Forretningsfører for Århus Sinfonietta 1998/99 Formand for Århus Sommerfestival 1997-2000 Pressesekretær for Århus Sommerfestival fra 2000. Formand for træblæserfaggruppen og for læerrådet ved Kolding Musikskole. Redaktør og fast anmelderskribent ved "Saxofonbladet – Danmarks eneste tidsskrift om saxofoner og saxofonmusik" nr. 1-13 [ISSN 1397-050X].

Robert Sonne

uddannet som kontrabassist ved Jens Holm og Bent Grosen på Det jyske Musikkonservatorium, videregående studier i London og Rom. Var ansat i Odense Symfoniorkester fra 1982-2000 og valgte derefter livet som freelance-musiker, med base i København. Spiller bl.a. i Det Jyske Ensemble og Storstrøms Kammer-

ensemble, deltager i produktioner på Den Anden Opera, assisterer i de danske orkestre, kammermusik og opera i Sverige samt undervisning ved Det fynske Musikkonservatorium.

EPILOG

Den vigtigste rolle i denne forestilling blev ikke spillet af sangere eller musikere – ikke engang af orglet, skønt det måske i et par øredøvende øjeblikke kunne virke sådan.

Sådan som vi ser det, er det selve kirkerummet, der har haft hovedrollen i aften. Uanset hvad der er blevet sagt i aftenens løb – om det har været ord som rummet har hørt til hudløshed, eller ting som det ville frabede sig hvis det kunne tale – uanset hvad, så har forestillingens hensigt været at komme i dialog med kirkerummet: Hvad er det, dette rum prøver at fortælle os – er det til noget, og til hvad?

Allerede før det første ord og den første tone blev sat på papiret, var det tanken at denne dialog skulle kunne foregå i mange forskellige kirkerum. Og det var håbet, at forskellige rum ville kalde nye sider frem, og minde os om, at stykket ikke kun har til opgave at underholde og – forhåbentlig – lyde godt; det er tillige ude på at sætte tanker i sving – hos de medvirkende som hos publikum.

Derfor håber vi på, at vi kommer til at spille operaen i riktig mange kirkerum! Den kan med lethed sættes op i en hvilken som helst kirke – forudsat naturligvis at der er et orgel. Og allerhelst ser vi, at folk med tilknytning til rummet leger med: de kan få korets rolle, hvis de vil lægge det fornødne arbejde i det.

Forestillingen er tænkt opsøgende - og hovedrollen er ledig: Hvis I har lyst til at lade jeres kirke være hovedpersonen i en opførelse, så snak med os om det!

Niels Pihl